

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 244 din 11.03.2020

Dosar nr.: 95/2019

Petiția nr.: 903/22.02.2019

Petentă:

Reclamat: Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate

Obiect: discriminare instituită prin prevederile Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Ministerul Sănătății – București, sector 1

3. Casa Națională de Asigurări de Sănătate – București, sector 3

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta sesizează CNCD cu privire la discriminarea instituită prin prevederile Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății. Astfel, aceasta arată că medicii de familie nu au posibilitatea de a negocia REAL condițiile contractului cu ordonatorii de credite, respectiv CNAS și Ministerul Sănătății, nu au posibilitatea de a dispune liber de tarife pentru servicii medicale, conform unui principiu economic de liberă concurență, nu pot refuza acordarea unui număr de 20 de consultații /zi plătite de CNAS pe motiv că sunt plătiți, nu au un program flexibil de lucru, ci unul impus, etc.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților, pentru data de 02.04.2019.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta, medic de familie, sesizează CNCD cu privire la discriminarea la care este supusă atât ea cât și ceilalți medici și asistente, dar, mai mult, pacinții din mediul rural. Astfel, aceasta

arată că medicii de familie nu au posibilitatea de a negocia REAL condițiile contractului cu ordonatorii de credite, respectiv CNAS și Ministerul Sănătății, nu au posibilitatea de a dispune liber de tarife pentru servicii medicale, conform unui principiu economic de liberă concurență, nu pot refuza acordarea unui număr de 20 de consultații /zi plătite de CNAS pe motiv că sunt plătiți, nu au un program flexibil de lucru, ci unul impus, etc.

Petenta susține că medicii școlari (sunt bugetari și au venituri pe cabinet de 3,4 ori mai mare ca cele ale medicului de familie) și în mediul urban asigură servicii de medicină școlară, în mediul rural, medical de familie asigură practic servicii Gratuit, pe lângă cele de medicină prost plătite.

Cu alte cuvinte, petenta susține că medicii de familie au aceeași pregătire și calificare ca și medicii bugetari, prestează servicii medicale echivalente ce necesită aceeași răspundere, obligații și răspundere pentru actul medical, dar sunt tratați diferit, încălcând astfel prevederile legale în domeniul nediscriminării.

Petenta speră ca prin această sesizare să obțină venituri și drepturi egale cu personalul bugetar medici/asistente, după caz.

Susținerile reclamatului

7. Casa Națională de Asigurări de Sănătate invocă excepția de necompetență a Consiliului, arătând că petenta critică legea și actele normative subsecvente, elaborate în temeiul Legii nr. 95/2006, precum și inegalitatea pe care aceasta o creează, aspecte de exced atribuțiilor CNCD. De asemenea, CNAS invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, întrucât atribuțiile CNAS este "instituție publică autonomă (...) care administrează și gestionează sistemul de asigurări sociale de sănătate în vederea aplicării politicilor și programelor Guvernului în domeniul sanitar, având ca principal obiect de activitate asigurarea funcționării unitare și coordonate a sistemului de asigurări sociale de sănătate din România".

Pe fondul cauzei, reclamata arată că modul și condițiile de exercitare a profesiei de medic sunt reglementate prin dispozițiile Legii nr. 95/2006. Astfel, potrivit art. 386 al. 1 din Legea 95/2006, "profesia de medic se exercită în România cu titlu profesional corespunzător calificării profesionale însușite", iar în alin. 3 al aceluiași articol, legea prevede că "medicii care au obținut certificatul de membru al Colegiului Medicilor din România pot desfășura activități medicale potrivit pregătirii profesionale în sistemul public de sănătate sau/și în sistemul privat, fie ca angajați, fie ca persoană fizică independent pe bază de contract. Calitatea de persoană fizică independent se dobândește în baza certificatului de membru al Colegiului Medicilor din România și a înregistrării la administrația financiară în a cărei rază domiciliază medicul. În condițiile legii, medicii pot înființa și cabinet de practică medicală".

V. Motivele de fapt și de drept

8. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile petentei, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, excepție invocată de către reclamat.

Potrivit dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată, jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care

emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „*CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare*”.

Este evident că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică adoptarea, modificarea, completarea sau abrogarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de Guvern. Or, relativ la obiectul petiției, este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petenta este echivalentă cu o problemă de constituționalitate, sub aspectul art. 16 din Constituția României.

Având în vedere considerentele expuse, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, relativ la dispozițiile O.G. nr. 137/2000, republicată, admitând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

„Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Ministerul Justiției în Dosarul nr.7604/99/2007 al Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.”

Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi, ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 11.03.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA SORINA CLAUDIA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC

**Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 25.03.2020

Redactată și motivată: Asztalos Csaba Feren și Angelica Paraschiv Gergely

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.